SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

VOL. XCVI. No. 137. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JULY 22, 1989 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 22-го ЛИПНЯ 1989 Ч. 137. РІК XCVI.

У Білому Борі відкрито гуртожиток

Джерзі Сиiі, Н.Дж. — Як повідомляє українська газета „Наше Слово", що виходить у Польщі, 3-го червня ц.р. у містечку Білий Бір у користування учнів Шевченкової школи врочисто передано гарний інтернатський об'єкт, збудований громадськими силами.

Там у присутності представників Головного Правління Українського Суспільно-Культурного Товариства, воєвідських, партійних і адміністративних чинників та місько-ґмінної влади Білого Бору, вчителів, батьків та численно зібраних жителів з різних місцевостей відбувся цей неповторний церемоніял. Засвідчує він про те, що при великій жертвенності українців з країни і з-за кордону, значній фінансовій допомозі освітньої влади та польської громадськости у неспов̓на шість років можна було збудувати таку імпозантну споруду, що стане пристановищем для тих дітей, які в мурах єдиної української початкової школи у Польщі пізнаватимуть навколишній світ, входитимуть у культуротворче русло з батьківською мовою.

Для більш врочистого увіковічнення цього моменту, що в житті української громади у Польщі став доказом спільного здвигу, з концертами виступили гості — школярі з України та учнівський колектив „Проліски" Кобзаревої школи.

Найбільш відданих справі будови гуртожитку кошалінський воєвода відзначив медалями.

КАНАДСЬКИЙ АМБАСАДОР ВІДВІДАВ ЛЬВІВ

Львів. — Щоденник „Вільна Україна" з 8-го липня ц.р. подав вістку, що в п'ятницю, 7-го липня ц.р., відбулася у Львові зустріч канадського амбасадора в СССР Вернона Тирнера із головою Міської ради Львова Богданом Д. Котиком і його співробітниками.

Канадський амбасадор приїхав до Львова з дружиною, радником амбасади Мері Моссар і третім секретарем амбасади Романом Ващуком.

Темою розмов в часі відвідин були економічні справи та розвиток промисловости, як також затіснення культурних і ділових зв'язків поміж Україною і Канадою.

Голова Міської ради Б. Котик поінформував гостей як розвиваються економічні контакти львів'ян з канадськими фірмами та що в останньому часі тут було дев'ять представників канадських підприємств, з якими заключено договори на будову різних об'єктів промислового і соціяльного значення. Він підкреслив, що багато із канадських бизнесменів, які тут побували, є українського походження.

Перший секретар комуністичної партії у Львові В.О. Валков, відповідаючи на запитання гостей, зупинився на ролі партійних організацій у нових умовах. У розмовах порушені були також релігійні питання, зокрема про відношення населення до Української Католицької Церкви.

Амбасадор з іншими членами делеґації відвідав у Львові також Львівський державний університет ім. І. Франка і там вони зустрілися з представниками наукового і мистецького світів.

Українці інформують американських ґідів

Вашінґтон. — Місцеве Бюро Українського Народного Союзу зорганізувало інформаційні сходини для 24-ох осіб Інформаційного Агентства ЗСА, які мають бути ґідами американської мандрівної виставки п.н. „Проєктування ЗСА". У першому етапі своєї мандрівки, яка складається з відвідин 9-ох міст Совєтського Союзу, виставка зупиниться в Москві, Ленінграді та Донецькому.

Впродовж останніх двох місяців відбуто низку зутрічей з чиновниками Інформаційного агентства ЗСА та представниками українсько-американських організацій і в результаті отримано від них запевнення, що в Донецькому будуть україномовні ґіди в додатку до російськомовних, як і те, що 64-сторінковий каталог мандрівної виставки буде також надрукований українською мовою. Ці ж самі чиновники звернулися до Евгена Іванціва, директора Бюра УНС, щоби він зорганізував також інформаційні зустрічі для ґідів мандрівної виставки про теперішню ситуацію в Україні.

На цій інформаційній зустрічі Е. Іванців подав ґідам загальний огляд українсько-американської громади, а Ірина Халупа, директор Української Крайової Інформаційної Служби, дала короткий перегляд теперішніх подій в Україні. Д-р Франко Сисин з УНІГУ говорив про історію України, щоби ґіди могли краще зрозуміти контекст, на базі якого визрівають теперішні події в Україні. Віра Качмарська, редактор квартального видання „Совєтських Українських Справ", подала інформації про теперішні події в Україні з особливим підкресленням мовного питання та анализи недавніх виборів.

Всі ґіди отримали папки з інформаціями про українців у ЗСА, теперішні події в Україні та примірник журналу „Нешенел Джіоґрафік" з травня 1987 року, де була поміщена довга стаття про Україну і нуклеарну аварію в Чорнобилі.

СТРАЙКИ ВУГЛЕКОПІВ В СССР ОХОПИЛИ ВСЮ КРАЇНУ

Новокузнецьк, СССР. — У четвер, 20-го липня ц.р., совєтське пресове агентство ТАСС повідомило, що страйк вуглекопів, який почався в Кузнецькому басейні і підтриманий гірниками Донбасу, перекинувся на інші райони країни. На працю не вийшли гірники Воркути, Караґанди, а також ряду шахт у Дніпропетрівській і Ростовській областях.

В четвер увечір праця була повністю припинена на 14-ох шахтах Караґандинського вугільного басейну, третього за величиною в країні після Донбасу і Кузбасу.

Караґандинські вуглекопи висунули економічні вимоги, подібні до вимог їх колеґ в Сибірі і на Україні, однак текст їх заяви мав більш яскраво виражене політичне забарвлення, вуглекопи вимагають більшої участи в місцевому самоуправлінні і об'єктивної інформації про події, що відбуваються.

Воркутинці надіслали урядові листа з вимогою терміново прийняти законодавство, яке ґарантувало б їх права, і звернути більше уваги на особливо важкі умови, в яких працюють вуглекопи Півночі.

Гірники Ростовської області добиваються різкого підвищення заробітної платні, особливо за працю в нічну зміну, збільшення тривалости вакацій і підвищення цін на вугілля з доведенням їх до світового рівня.

Дніпропетрівські гірники прийняли резолюцію, яка складається з 24 пунктів.

Повідомляють про страйки і на шахтах Львівсько-Волинського вугільного басейну. Вуглекопи Червоноґраду (колишній Кристинопіль) Львівської области включили у свої вимоги пункт про створення незалежної української національної гірничої профспілки на зразок польської „Солідарности". Про цю вимогу червоноградських вуглекопів у совєтських засобах масової інформації не сказано ні слова. Кореспондент газети „Вашінґтон Пост" Дейвид Ремнік пише, що тисячі вуглекопів Кузбасу ніби задоволені обіцянками уряду і мають намір повернутися на працю. Гірники Донбасу продовжують стайкувати і їх представники ведуть інтенсивні переговори з „начальством".

Представники вуглекопів на шахті „Північна" у Кузбасі повідомили про згоду вернутися на працю, однак попередили, що відновлять страйк, якщо влада не виконає дані їм обіцянки. „Москва обіцює багато, але толку покищо не видно, — сказав один з вуглекопів шахти „Північна" Олексій Патенко. — Нам набридло це собаче життя. Покищо ми задоволені результатами переговорів, але будьте впевнені: якщо уряд не дотримає слова, ми знову припинемо працю".

За даними страйкового комітету, на рано у четвер в страйку брали участь 180,000 гірників лише у Кузбасі і Донбасі. Покищо невідомо, скільки їх погодилося знову вийти на працю. „За моїми даними, від 80 до 90 відсотків страйкарів повенуться на працю у четвер, — заявив представник страйкового комітету Валерій Щербаков. — Побачимо, що буде, але покищо те, що вони нам прислали — кілька тонн ковбаси, цукру і чаю, — виглядає як кістка, кинута голодній собаці. Це принизливо".

Виступаючи у четвер на центральній телевізії, член страйкового комітету гірників Кузбасу Вячеслав Акулов заявив, що вуглекопи не прининяють страйк, а лише тимчасово переривають його. Не вдаючись у подробиці, В. Акулов повідомив, що починаючи від 1-го січня 1990 року (згідно зі словами Горбачова) Кузбас дістане економічну автономію.

Лондонський „Таймс" інформує про неспокої в Україні

Лондон. — Лондонський щоденник „Таймс" з 17-го липня ц.р. подає виїмки із щотижневої хроніки подій в Україні, що їх передає Пресова Служба УГС, під великим заголовком „Неспокої в Україні зростають". Виїмки із цієї хроніки, що починається вісткою із Києва з датою 2-го червня про конгрес Народного Руху України за Перебудову, який заплянований на кінець серпня ц.р., мають ще і окремо відмічене іншим друком пояснення редакції.

Це пояснення, яке є дуже знаменне, звучить так: „Совєтські політичні лідери глибоко затурбовані національними неспокоями, а особливо бояться неспокоїв в Україні, більше як в будь-якій іншій республіці. Досі в Україні зацікавлення національним питанням було мале тому що інтеліґентна верства українців була частинно знищена і розсіяна по цілому СССР від часів панування Сталіна. Тепер однак бажання національного самовизначення дуже зростає".

Поезії Б. Рубчака надруковано в „Жовтні"

Львів. — У червневому числі журналу „Жовтень" ч. 6 за 1989 рік, що його видає кожного місяця Спілка Письменників України у Львові, під рубрикою „Українська поезія за рубежем" поміщено кілька віршів еміґраційного поета Богдана Рубчака.

На початку подано коротку біографію поета, де сказано, що Б. Рубак — український поет і літературознавець, професор Іллинойського університету в ЗСА. Пишеться й про те, що народжений він 1935 року у місті Калуші (сьогодні Івано-Франкіська область) і що під час Другої світової війни з батьками виїхав до Німеччини, а 1948 року до ЗСА. Вчився в Чикаґо, вивчав славістику та порівняльне літературознавство, а його „праці присвячені дослідженню явищ української літератури у слов'янському та західньоевропейському літературному контексті". Там же вичислено і його поетичні збірки в послідовності їхньої появи на літературному ринку: „Камінний сад" (1956), „Промениста зрада" (1960), „Дівчина без країни" (1963), „Особиста Кліо" (1967), „Марену топити" (1980) та „Крило Ікарове" (1983).

Цікаво розповідає автор публікованого матеріялу про те, що „герой поезії Б. Рубчака — людина сучасної міської культури, у світі ста дзеркал, „сизого неба" вулиці, а не „синього неба весни", але ностальгія здатна воскресити „чудо забутих богів", оживити пракорені слов'янського мітологічного начала, незнищені первні роду і народу". На кінець він стверджує, що „своєю здатністю зберегти своє духовне ядро, свій корінь серед різних культурних впливів" поезія Б.Рубчака є цікавою та особливою.

Публікацію підготовив Микола Ільницький, заступник головного редактора „Жовтня". В цьому ж числі журналу вперше передруковано історичну повість Богдана Лепкого „Вадим".

Канадська фірма співпрацює в Україні у справах екології

Джерзі Сиiі, Н.Дж. — На підставі вісток в пресі з України, у Львові та Києві ідуть переговори у справі використання канадських фірм при перерібці сміття та очищення води від токсичних відпадків.

В тій цілі, як пишуть газети в Україні, у Львові перевів конкретні розмови президент фірми „Термалокс" Ігор А. Гриневич, який, відвідуючи своє родинне місто, представив Міській раді конкретні пропозиції на перерібку сміття у формі побудови фабрики, із використанням досвіду та технології українського інженера Кена Гладуна з Філядельфії. І. Гриневич перевів розмови з першим секретарем львівського обкому партії Я. Погребняком, представляючи спосіб технології.

Щодо створення спільного підприємства для перерібки сміття та очищення води у річці Полтві І. А. Гриневич мав розмову з головою Міської ради Львова Богданом Д. Котиком.

Беручи до уваги високоякісну технологію у спорудах фірми „Омеґа" нею зацікавлена управа Києва, яка вже підписала договір про її доставу. Управа Львова звернулася листом до української фірми Богдана Максимця у Торонто зі запрошенням перепровадити екологічну студію запотребувань Львова і околиць та як примінити для знищення токсичних відпадків технологію, що її виробила фірма „Омеґа".

Обі пропоновані споруди будуть мати силу знищення 600 тонн на добу та давати сирівець, який можна буде зужити для будівельного матеріялу.

В Україні помер П. Майборода

Київ. — Як інформують газети в Україні, там помер композитор Платон Майборода. Видатний український композитор, народний артист, лавреат премії ім. Т. Шевченка Платон Майборода, молодший брат композитора Георгія Майбороди, в історію української культури увійшов як талановитий творець прекрасних мелодій на тексти А. Малишка, П. Воронька та інших українських поетів. Справжніми шедеврами стали його пісні „Київський вальс", „Рідна мати моя", „Білі каштани", „Пісня про вчительку", „Моя стежина" та інші твори, що збагатили духовну скарбницю українського народу.

Він створив і вокально-симфонічні твори, пісні для хорів, музику до кінофільмів та драматичних спектаклів.

П. Майборода народився 1-го грудня 1918 року на хуторі Плехівщині, Градизького району, Полтавської области. У 1947 році закінчив композиторський факультет у Києві. Завдяки творчому обдаруванню в 1960 році йому було присвоєно звання заслуженого діяча мистецтв України.

Поховали Платона Майбороду 11-го липня на Байковому кладовищі в столиці України.

Комісія зв'язків з Україною УПЦ відбула наради

С. Бавнд Брук, Н. Дж. — У суботу, 8-го липня, тут у Свято-Андріївському Осередку відбулось засідання Комісії зв'язку з Україною при Раді Митрополії Української Православної Церкви у ЗСА під головуванням Блаженнішого Митрополита Мстислава. Участь в нарадах взяли також представники Консисторії.

Головними питаннями обговорення були щонедільні радіопередачі „Голос УАПЦ", інавгуровані комісією на Великдень, і організація висилання в Україну Святого Письма, богослужбових книжок та іншої духовно-релігійної літератури.

Учасники нарад з задоволенням ствердили дотеперішній успіх радіопередач, які, згідно з одержаними відомостями, доходять до центральних районів України; відомо, що їх слухають у Києві, Дніпропетровському, Запоріжжі і в районах за Харковом. „Голос УАПЦ" має також постійних слухачів у ЗСА, Европі і Пуерто-Ріко. До дня нарад було передано 10 програм, дві наступні уже начитані, а ще одна готова до начитання.

Програма висилання в Україну Святого Письма, богослужбових книжок та

(Закінчення на стор. 3)

ВИСТАВКА С.БЕРНАДИН

Вайлвуд Крест, Н.Дж. Тут в неділю, 23-го липня ц.р. після Служби Божої о год. 8-ій вечора відбудеться відкриття виставки картин Стефанії Бернадин у власній галерії, 104 Іст Естер Ровд. Виставка відкрита кожного вечора від год. 6-ої до 9-ої.

Р. Лодер шукає підтримки етнічних груп

Джерзі Сиiі, Н.Дж. — Республіканський кандидат на посадника міста Ню Йорку Роналд Лодер розпочав передвиборчу кампанію шукаючи контактів з етнічними групами того багатолюдного міста. Працюючи в тому напрямі, він зв'язався також із нашим щоденником, виявляючи бажання мати контакт із українською спільнотою, що живе в Ню Йорку.

Р. Лодер.

Відповідаючи на поставлені питання щодо його плянів і поглядів на етнічні групи, він заявив, що для нього завжди видається великим чудом, як в ЗСА кожна людина може бути добрим американцем, а рівночасно добрим українцем, поляком чи ірляндцем і затримати свою культурну окремішність. Він переконаний, що коли б усі ці етнічні групи співпрацювали, можна б повернути Ню Йорк не лише в культурне місто світового маштабу, але також в одне із безпечних для щоденного життя. Тому він плянує саме, як посадник, звернути велику увагу на цю проблему: безпеки і відповідних мешканевих умовин життя. Він плянує також зменшити податки для малих підприємств і допомогти їм розвиватися.

Тут виринула відразу у питаннях із нашого щоденника проблема як Р. Лодер уявляє собі безпеку та кращі умовини життя в долішньому Мангеттені, що є „колискою" української спільноти.

У відповідь Р. Лодер заявив, що він хоче збільшити кількість поліційних сил і „очистити" ці частини, які сьогодні є прибіжищем злочинців і кримінальних елементів, а в першу чергу торгівців наркотиками.

На запитання чи Р. Лодер буде мати постійне зацікавлення також іншими проблемами ширшого порядку, наприклад, долею українців в СССР та чи він порушуватиме ці питання у Вашінґтоні, кандидат на посадника пояснив, що як довголітній урядовець в Пентаґоні і американський амбасадор в Европі, він завжди був оборонцем свободи і тепер він бажає знати проблеми української спільноти і передавати їх у Вашінґтон.

Ми ствердили, що помимо того, що серед українців живучих в Ню Йорку є багато дуже добрих професіоналістів в різних ділянках, то в праві Ню Йорку ще ніколи не було на важливому пості ні одного українця.

Р. Лодер обіцяє, що коли він буде посадником, його першим завданням буде під шукувати, як своїх співробітників в заряді міста, найкращих та найбільше відповідних осіб, незалежно від їхнього походження. Отже коли буде відповідний українець — шлях для нього до Міської управи буде відкритий.

Він також уважає, що не вистачає посадникові міста взяти раз у рік участь у етнічному параді, але треба мати також одверті очі та вуха на культурні та освітні потреби етнічних груп. Це торкається також українських потреб, бо, як ми завважили, українці, як мешканці міста та власники багатьох будівель, платять високі податки, а в заміну цього не дістають відповідних фондів на так потрібні культурні та виховні цілі.

Щоб доказати наявно своє зацікавлення і свої симпатії для етнічних груп із тих народів, що мають свої коріння на сході Европи, Р. Лодер взяв участь як маршал походу з нагоди традиційного вже Тижня Поневолених Націй, що відбувається завжди у третьому тижні місяця липня.

В АМЕРИЦІ

У ДУЖЕ НЕБУДЕННОМУ ПУБЛІЧНОМУ виступі секретар Департаменту оборони Дік Чейні сильно запротестував проти рішення Департаменту торгівлі збільшити продаж особистих компюторів Совєтському Союзові та іншим країнам східнього бльоку. На пресовій конференції в Пентаґоні він доказував, що це рішення Департаменту торгівлі буде дуже допоміжним чинником для військових з'єднань СССР і тому він уважає, що воно не є корисним для ЗСА. Одначе знавці політичних позакулісових справ у Вашінґтоні твердять, що публічне критикуваня Пентаґоном рішення іншого департаменту було зумовлене тим, що вийшло це рішення без порозуміння з Пентаґоном.

НОМІНАТ ПРЕЗИДЕНТА Джорджа Буша на посаду керівника відділу громадських прав в Департаменті справедливости Вілліям Лукас натрапив на неприємні перешкоди зі сторони сенаторів, які критикували його брак досвіду в цій ділянці, а також квестіонували його особисті та професійні потягнення. Всіх цих турбот зазнав номінат перед сенатською Комісією в справах судівництва, котра переводила переслухання пов'язані з одобренням його номінації. Одначе, як стверджують знавці таких процедур, це доказує, що В. Лукас може сподіватися ще й інших перешкод поки одобрять або відкинуть його кандидатуру.

АҐЕНЦІЯ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ запропонувала нові законопроєкти, які забороняли б продукцію потенціяльно небезпечних хемікалій, тобто хемічних засобів боротьби зі шкідниками. Офіційні чинники названої аґенції заявили, що ця акція є наслідком послідовної і голосної реакції громадськости, що деякі хемікалії є небезпечними не тільки для довкілля, але й для людського здоров'я коли їх вживається в харчових продуктах.

У ВАШІНҐТОНІ ОРГАНІЗАЦІЯ американських держав накреслила точки спільної декларації, в котрій закликається ґенерала Мануеля Антонія Норієґу зрезигнувати та передати владу до 1-го вересня ц.р. Група дипломатів вислана цією організацією до Панами повідомила, що їм вдалося започаткувати переговори з угрупуваннями, які піддтримують ґенерала Норієґу, як із тими, що є в опозиції до нього. Американський Уряд не надто охоче погодився на конкретний термін, бо сумнівається чи М. Норієґа погодиться на це.

У СЕРЕДУ, 19-ГО ЛИПНЯ Ц.Р. тимчасово закінчилась епоха одного межового знаку, який впродовж останніх 64-ох років вітав всіх, що пропливали водами ріки Гадсон, в'їжджаючи чи виїжджаючи у води Атлантику. Мова йде про найбільший публічний годинник в світі, споруджений на будинку закритої компанії Колґейт-Палмолів в Джерзі Сиiі. Він в діяметрі — 50 стіп, а хвилинна вказівка є на 27 стіп і 3 інчі довга. Виявляється, що проґрес розбудови викорінив цей гігантний часовий показчик на деякий час з його кватири, але як запевняють офіційні чиновники, коли тільки закінчиться задумана розбудова нового проєкту, то годинник-гігант знову займе своє належне місце над Гадсоном.

У СВІТІ

СОВЄТСЬКЕ ПРЕСОВЕ агентство ТАСС повідомило, що Міхаїл Ґорбачов запропонував провести черговий 28-ий з'їзд КПСС не у 1991 році, як було запляновано, а восени 1990 року. М. Ґорбачов разом з тим висловився проти скликання позачергового надзвичайного з'їзду на тій підставі, що „країна і суспільство і без того стоять перед важливими політичними подіями". Перераховуючи ці події, Ґорбачов назвав позачерговий пленум ЦК, присвячений національним справам; другу сесію Верховної Ради; черговий з'їзд народних депутатів і вибори до республіканських і місцевих Рад. Кореспондент АП підкреслює, що на наступному з'їзді партії Ґорбачов спробує остаточно позбутися ідеологічних противників і ввести в ЦК активних „перестройників", включаючи і партійних керівників з прибалтійських і закавказьких республік.

У СЕРЕДУ, 19-ГО ЛИПНЯ, САНДІНІСТИ відзначили десятиліття своєї революції, яка покінчила з авторитарним режимом Анастасіо Сомоси. За цей короткий історичний період вони встигли поставити Нікараґуа в ряд найвідсталіших країн нашої плянети. На початку 1970-их років темпи розвитку нікараґуанської економіки були одними із найвищих в Латинській Америці, головним чином завдяки експорту бавовни і кави. Після приходу до влади сандіністів валовий національний продукт зменшився майже втричі. Країна імпортує в чотири рази більше, ніж експортує.

З ЗАПІЗНЕННЯМ НА КІЛЬКА днів інформаційне агентство афганських партизанів повідомило про кілька вдалих операцій, проведених останнім часом муджагедінами проти урядових військ. Під час нападу на укріплені пункти у провінції Пактія партизани взяли в полон 880 вояків кабульських військ, у тому числі кілька старшин. Мова йде про населені пункти, розташовані приблизно 9 миль на захід від добре захищеного міста Хост, що недалеко від кордону в Пакістаном. У тому ж повідомленні, підтвердженому іншими джерелами, говориться, що партизани захопили багато зброї і кілька бойових машин, у тому числі п'ять танків. В іншому повідомленні сказано про напад муджагедінів на прикордонне місто Спімболдак. Вбито і поранено 400 вояків кабульського режиму.

ЗІ СТОЛИЦІ АБХАЗІЇ Сухумі і західніх районів Грузії продовжують надходити повідомлення про заворушення і збройні сутички між грузинани і абхазьцями. Виступаючи у всесоюзній телевізійній програмі „Час", заступник міністра внутрішніх справ СССР Іван Шилов сказав, що під час сутичок в Абхазії загинуло 16 осіб, а 239 були поранені. „Становище надзвичайно серйозне ще й тому, що багато людей мають зброю", — сказав Владислав Ардзінба, депутат Верховної Ради від Сухумі. Траплялися випадки, коли люди силою вривалися у кімнати відділів міліції, де зберігається зброя, і захоплювали там револьвери, автомати і боєприпаси. Кореспондент газети „Ізвєстія" В. Арсеньєв, описуючи свою поїздку в Абхазію з Тбілісі, пише, що вздовж дороги він бачив групи молодих людей, озброєних мисливськими рушницями і обрізами. Вони стріляли в кожне авто, яке видавалося їм підозрілим.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW, (202) 347-8631 (факс.)

Subscription 1 year — $40.00 6 months — $22.00 3 months — $12.00 UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Програш ізраїльського ектремізму

Від травня 1948 року, відколи існує Ізраїль, як самостійна держава, він переживав багато криз і багато потрясень. Виграв чотири війни проти арабів, боровся проти намагання його ворогів зіштовхнути відроджену державу у Середземне море, зазнав кривавих втрат від безсердечного тероризму. Але, нахваляючись, що ізраїльська держава — єдина на Близькому Сході „дійсно демократична" — у своїй внутрішній і закордонній політиці забувала про принципи демократії. Защеплюючи молодому поколінню, яке не тямить часи Другої світової війни, ненависть до авторів гітлерівського голокосту, сам Ізраїль перейнявся ненавистю до автохтонних арабів, наче би нічого не змінилося від 3-го сторіччя перед нар. Христа і теперішній Ізраїль народився безпосередньо від старозавітньої Юдеї і Самарії, — наче би не було хрестоносних походів на визволення Єрусалиму з-під турецької неволі і наче би на ізраїльській території не було найбільших святощів християнізму і мусулманізму. Ізраїльський екстремізм проявився у жорстоких відплатних діях на кожний акт терору збоку арабів і в упертій неохоті шукати компромісся з палестинцями-арабами, які втекли масово після постання ізраїльської держави і число яких в міжчасі зросло до понад два мільйони душ — малощо менше, як ціле населення Ізраїля. Всупереч рішенню Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй Ізраїль скасував поділ Єрусалиму на західню і східню частину. Всупереч виразній забороні ООН і становищу ЗСА Ізраїль переніс свою столицю з Тель Авіву до Єрусалиму. І всупереч принципам демократії та й простого здорового розуму Ізраїль почав поводитися в окупованих ним арабських територіях — на правобережжі ріки Йордану й у смузі Ґази, — як у власному фільварку. За урядування Роналда Реґена Ізраїль не мав перешкод на своєму імперіялістичному шляху, бо державний секретар Джордж Шулц був звеличником Ізраїля, перебільшував значення Ізраїля, як протисовєтського союзника Америки, і слухав великого жидівського „лоббі" в кулуарах Конгресу.

Президент Джордж Буш і його державний секретар Джеймс Бейкер прийняли іншу тактику. Буш проголосив, що „окупація не може тривати вічно", одверто признавши правду арабському світові, що вимагав звороту загарбаних Ізраїлем арабських земель. Буш і Бейкер проголосили плян замирення з палестинцями після того, як Палестинська Визвольна Організація з її лідером Яссіром Арафатом визнали резолюцію Безпеки ООН, яка затвердила існування державного Ізраїля „у безпечних кордонах" та відмовилась від тероризму. Ізраїльський прем'єр Їцак Шамір, голова націоналістичної партії Лікуд, відкинув проєкт Америки із свого боку запропонував переведення виборів на заселених арабами землях Ізраїля. ПВО спершу той проєкт відкинула, правильно арґументуючи, що не вірить у чистоту виборів ведених під контролею ізраїльської поліції. Але Буш заявив, що „можна спробувати".

Тим часом в минулому тижні Шамір проголосив, що у запланованих виборах не можуть взяти участи араби із Східнього (мусулманського) Єрусалиму, — що без уваги на вислід виборів Ізраїль продовжуватиме засновування своїх осель на арабських землях і що Ізраїль не зверне окупованих арабських земель. Таке „кредо" ізраїльського екстремізму обурило союзницьку з Лікудом Соціялістичну партію, обурило вільний світ і довело до гострої кризи в Ізраїлі.

Коли писані ці рядки, то до Ізраїля полетіла делеґація від Державного департаменту, щоб „вразумити" ізраїльських фанатиків. Може пощастить знайти компроміс, а може буде розв'язаний ізраїльський парлямент „кнессет" з розписанням нових виборів. Шамір покликається на свою популярність в народі, бо гурра-патріотична демагогія подобається людям, які не визнають розумового критерія. Але дворічне повстання арабів на правобережжі Йордану й у смузі Ґази довело вже до загину 488 молодих арабів і коло тисячу ранених, як також сотні жертв по ізраїльському боці. Особливо вбивство дівчат — арабок і юнаків у віці 16-18 літ створило атмосферу, в якій неможливі мирові переговори. Окупація не може тривати вічно, але й повстання позбавлених зброї арабів не може тривати вічно. Розпорядок уряду Шаміра, щоб ізраїльські громадяни-араби носили окремі відзнаки, було вірним наслідуванням нацистського розпорядку, щоб жиди носили „зірку Давида". Тому той наказ Шаміра провалився. Після того всім арабам видали окремі особисті довідки. Всі ті глупі розпорядки тільки загострюють ситуацію і віддалюють, а не наближують злагоди, потрібної для світового миру і добра всіх зацікавлених у Близькому Сході сторін. Їцак і Шамір із своїми дорадниками перейде до осторії, як клясичний приклад, яким не повинен бути державний муж.

Юрій Р. Рибак

ПОКУПНА СПРОМОЖНІСТЬ У ДЗЕРКАЛІ ЧАСУ

На початку цього сторіччя було рідкістю бути мільйонером у ЗСА за це нині їх нараховують на один мільйон осіб. Одна з причин такої великої кількости багачів буде і це, що доляри стали прямо товаром, який в останньому часі тратить свою ринкову вартість. А тому, що доляри чи пак гроші є особливим родом товару — це зниження вартости називають інфляцією. Про неї можна б писати і писати, але навіщо?... Чейже про неї переконуємось кожночасно, коли заспокоюємо наші щоденні закупи.

Вплив інфляції можна собі краще усвідомити, коли слідкувати за статистичними звідомленнями, які інформують про її стан. Наприклад покажчик споживчої ціни, що його виготовляє кожного місяця Департамент праці спирається в основному на готівкових трансакціях. Як прикладом є кіш повний товару, що у 1967 році коштував сто долярів. Теоретично у 1900 році той сам кіш коштував би тільки 25 дол., а нині більше ніж 350 дол.!... На перший погляд тут ніхто не винуватий як тільки ота інфляція, що „роздуває" ціни. Для її, однак, оборони гляньмо об'єктивно а тоді переконаємось, що на вищу ціну товару впливають теж інші моменти, які йдуть упарі з структурними змінами розвою економіки. Причина ж в тому, що люди з бігом часу купують нові речі, забувають за старі. Ґенерації зміняються як теж стиль, смак і зацікавлення покупця. У 1900 році купували люди багато вівса для коней, а сьогодні газоліни у великій кількості для автомашини... А само ж вживання електрики збільшилось на 135 разів!

У міжчасі нерухоме майно росте і росте на вартості і не тільки тому, що надвишка грошей існує, але і тому, що попит на доми є вищий ніж продаж. І тут важеться, що економічний закон попиту і продажу є все ще одним із принципових, які вирішують остаточну ціну товару на ринку. Коли б кількість товару на продаж меншає, а кількість покупців збільшає тоді очевидно ціна теж зростає і навпаки. Не так легко порівнювати вартість гроша у часовому аспекті, бо можна дійсно розгубитись. Пригадаймо хоча б час, коли то голляндці купували цілий острів Мангатан у Ню Йорку за 60 ґульденів. Питання: яка ж вартість тих же ґульденів із 1626 року у нинішніх долярах?... Традиція каже 24 доляри!? (Сміх на залі).

А тепер погляньмо на ще один феномен. Не все, що колись коштувало багато мусить нині коштувати ще більше. Ось завдяки ініціятиві антрепренера море нових винаходів використали нові ресурси. А тому, що енерґія є одним із основних вкладів в економічну систему, ціна великої кількости товару, головно у ділянці виробництва логічно зменшилась бо зменшились теж кошти енерґії. Знову ж т. зв. індустрійна революція зеханізувала коштовну, індивідуальну працю людини, приступила до масового виробництва, збільшила продуктивність і тим самим більше товару по нижчій ціні змогли купувати широкі маси.

І тут зближаємось до істини, що нині панує. Сьогодні не так важлива абсолютна ціна товару як радше кількість покупної спроможности покупця у відношенні до його цілого заробітку. Як же це розуміти?... Ось наприклад, у 1939 році, телевізійний апарат коштував 500 долярів, що було одніею третиною пересічного річного заробітку мешканця ЗСА. Нині 500 долярів є тільки трьома відсотками заробітку !... Отже час робить своє. За п'ять-десять років люксус став потребою дня, при чому якість, видатність, технічні уліпшення апарату без порівняння кращі. У висліді не сама ціна товару, а її відношення до цілого заробітку вирішує купно. Тому і саме можна пояснити чому багата людина їсть кав'яр, видає гроші на дорогий харч, купує вибагливий одяг, подорожує першою клясою, їздить розкішними автомашинами тощо. Вона не витрачає гроші намарне, не попадає у борги, бо це ж її нормальні витрати оправдані відношенням до його приходів. Кажемо: вона може собі на це все дозволити.

У 1988 році престижевий журнал „Форчен" подав був список 129 більйонерів, які живуть на нашій пляноті. Привілеєм цих більйонерів і мільйонів мільйонерів є принцип заспокоїти і прикрасити своє життя розкошами. На жаль, розкоші обмежуються своєю кількістю, а число багатих росте. Правда, є речі, що можна продукувати у більшій кількості, однак природні джерела (кав'яр на Каспійському морі) таки обмежені. Подібна доля зустрічає теж твори мистецтва. Помер славний мистець і більше не буде його творів. Музеї викуповують образи та скульптури, а приватні особи платять щораз більше мільйонів долярів за оригінали. Вони це роблять, бо посідання відомих творів мистецтва — це символ їхнього життьового стандарту і ознака високої покупної спроможности.

Отже зріст цін чи знижка не є причиною одного економічного феномену, а багатьох, часто цупко пов'язаних, на канві елементу часу, що своєю присутністю впливає на поведінку людини, яка у власному інтересі мусить діяти у рамках своєї покупної спроможности.

Ф. Лукіянович

МІСТОК У ЧАППАКВІДДІКУ

III.

Опісля сконтактувався із стейтовою поліцією, говорив і з поручником Келленом, який суґерував взяти пробку крови, що д-р Миллс доручив зробити. Опісля Келлен висловився, що вважає, що це звичайний автовий випадок, то й чи автопсія потрібна?

Уміжчасі, навколо поліційного будинку зібралась товпа людей, в тому і репортерів, але їх збували нічим, що викликало невдоволення та навіть обурення. Щоб цьому зарадити, рішено влаштовувати двічі вдень пресові конференції які так майже нічого не давали. „Не в тім'я биті" репортери швидко зорієнтувались та пронюхали, що десь закопаний тут собака.

Власник фірми продажу домів Роберт Керролл, який жив поблизу Едгартавну, в'їжджаючи до містечка, — а він великий прихильник родини Кеннеді, побачив кузена Едварда, Джозефа Ґарґана, вони, стиснувши один одному руки, розійшлись. Але, довідавшись про те, що сталося, зателефонував до Аріни — може щось помогти? А цей відповів: „Хвилину... Ти маєш літак, чи зможеш завести Едварда до Гаєнісу? — „Очевидно, чекатиму на летовищу".

Едвард і Маргем вийшли бічним входом і всіли у поліцайне авто. На летовищі вже чекав на них літак. Мовчазно причалили вони до Гаєнісу, де вже чекали на них співробітники Едварда.

Група добре вдягнених семи дівчат, приїхали до порону в суботу після обіду. Очі в них були червоні, мабуть, від плачу. Переправившись, взяли таксівку до готелю, а звідтіля до Бостону. В групі чоловіків, крім Маркгема та Ґарґана, були ще чотири інші, всі одружені у віці від 30-41 літ, кожний із них мав від двоє до п'ятеро дітей, вони також покинули Едгартавн.

Обвинувачувач Стайл та прокурор Дайніс

За 14 літ своєї праці, як асистент бостонського прокурора, Волтер Стайл там познайомився з Едвардом; вповні пізнав вже закуліси професії, але він мав одну манію, а це — риболовство. Тому саме він і прийняв за 5,000 долярів функцію прокурора в Едгартавні. Отож, він і заїхав риболовити. Зайшов він до Аріни, а цей, затримав його, і відійшовши від телефону, розповів усю подію.

Стайл поставився серйозно до цього. Він уважно прочитав заяву Едварда, переглянув кодекс законів та заявив, що слід віддати всю справу до суду. Аріні Стайл висловив похвалу, що видобув таку заяву, бо ніхто не знав, що Е. Кенеді був водієм авта. Адже авто могло взяти Копекні і втопитись, а навіть із Едвардом всередині в ролі пасажира; він не мав обов'язку зголосити випадку. Так, що заява загнала Едварда у клопіт.

Опісля Стайл зателефонував, що згідно закону, автопсію слід перевести а також сполучився із стейтовим прокурором Дайнісом та описав подію. „Всі ці справи я вповні перебираю на себе", — заявив прокурор.

Увійшовши до вілли Лоренса, сторож Сілва застав все в найкращому порядку, а забираючи відпадки, робітники, що збирали сміття, знайшли в скринці три невідкриті пляшки джину, за що були вдячні.

Репортерам урвався терпець і Аріна не дотримав слова даного Едвардові, а усно подав деякі відомості та прочитав їм заяву Кеннеді.

Похорон. Домовлення

Похорон відбувся у вівторок у Плимут, Па., місце народження Мері Джо. Рік пізніше, родина Копекні перенеслась до Нюджерського стейту. Відправи відбулись у католицькій церкві. По одній стороні домовини стояв Едвард, його дружина Джоенн, Етел та ряд інших прибічників Едварда, а по другій — подружжя Копекні. Вони не розмовляли, а після закінчення відправ родина Кеннеді від'їхала.

У понеділок вранці Стайл та Аріна внесли в суді скаргу на Едварда. Там вони і стрінули оборонців Едварда. Сіли вони окремо домовившись, що розправа відбудеться у понеділок, 28-го вранці. Аріна відчував жаль до Е. Кеннеді, що не подав йому ряд подробиць, які наприклад прізвища дівчат та чоловіків, що ночували у віллі.

Коло міста збирались зацікавлені люди, щоб оглянути місце. Вони відмонтували з авта все, що далося забрати, а також появились дві вивіски — одна із серцем та написом „Мері і Тед", а друга вивіска — „Миття авт Тедда".

Дві зустрічі, домовлення кари і розправа

У вівторок зателефонував до Аріни колишній бостонський суддя Роберт Кларк, що із сином провадили адвокатську практику. Вони домовилися зустрітись на другий день, у кабінеті Стайла.

На зустрічі Стайл обстоював точку визнання вини Едварда, на що Кларки врешті поголились, а решта пішла як по маслі, два місяці в'язниці із завішенням. Кларк застеріг, що мусить мати на це згоду Едварда. Домовились на чергову зустріч на другий день в іншому місці.

Вони і стрінулись. Кларк повідомив, що Едвард прийняв услів'я, але підніс питання, що його вони боялися, а саме — безпеки життя Едварда з огляду на можливість атентату. Щоб обминути юрбу та все інше можливе, рішено відбути розправу на другий день, у п'ятницю.

Вранці, причалила яхта із Едвардом, його дружиною, Етел, та рядом знатних осіб; вони всіли до поліційних авт. Прокурор Стайл та Аріна вже були там. Писар прочитав акт обвинувачення, суддя поспитав чи — винний – Едвард встав та сказав „винний", суддя проголосив домовлений вирок, стукнув молотком і Кенне-

(Закінчення на стор. 3)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про фотографів і політиків

Ще ніколи, здається, в історії світу не були так залежні політики великого маштабу від фотографів, як саме тепер. Це завважуємо при кожній нагоді, при кожних відвідинах державного мужа, в розмовах їх одного з одним, чи просто при нагоді кожної заяви, промови чи іншого публічного виступу:

Колись раніше, в часах, коли ще не було телевізії а й фільму, чи навіть доброго фотографічного апарату, провідники держав, королі, генерали чи інші визначні у своїх країнах особи, видавали накази, правили державами розпоряджали військом і долею мільйонів людей, але із цих мільйонів звичайних „смертельників" рідко хто знав, як ці провідники виглядають, чи вони пристійні чи ні, як вони говорять і яке враження вони викликають.

Сьогодні, часом здається, що розум і мудрий провід держави зійшов зовсім на другий плян. Важливе є тільки, яку уяву про такого провідника виробить собі народ на підставі того, що бачить і чує. Кожний рух, кожне слово, кожний усміх є точно зарестрований фотографами і негайно переданий до всіх засобів масової інформації. Ба, щобільше, завдяки телевізії усе це бачимо не один раз, а десятикратно у всіх новинках, що їх постійно надає кожна телевізійна станція.

Значить, коли хтось є „фотогенічний" або має відповідних пропагандистів, які вміють використати фотографів, відповідних „гримерів", що уміють добре підмалювати обличчя, він викликає симпатію у глядачів, його хвалять при опитах, він є популярний.

Тепер вимагається від державного мужа театрального мистецтва, щоб здобути популярність. Здається найкращим доказом цього був попередній президент ЗСА Роналд Реґен, який умів знаменито получити свої акторські здібності з вимогами для теперішніх „вождів народу". Чи аби не студіював його публічні виступи Міхаїл Горбачов, що став майстром гри у здобуванні симпатії серед пересічних громадян усіх західніх держав?

На цьому самому принципі залежности від фотографів спирається тепер щораз частіша критика публічних виступів Джорджа Буша. Він не вивчив добре свого попередника, а може хотів відійти від получення в одній особі актора і провідника держави — але, як досі йому не вдається. Це завважуємо із обсервації цілої його поїздки по Европі, в якій він виступив на плівці фотографічних апаратів доволі блідо, зокрема в обличчі видовища, яке так вміло вирежисерував президент Міттеран, відзначаючи саме 200-річчя французької революції. І так прегарні кольорові феєрверки притемнили на фото постать президента ЗСА.

Чи не дивне, що фотографи стали аж такою могутньою силою із своїми дуже високо технічними приладдями? Їхніми жертвами падуть усі, що відіграють будь-яку ролю у публічному житті, а навіть такі, що і не сподівалися, що впадуть дослівними жертвами фотографії, як недавно у Китаї. Скільки присудів смерти видано там на підставі знімок чужинецьких телевізійних фотографів, на яких так точно можна було розпізнати демонструючих на площі Тіянанмен?

Так, ці сьогоднішні фотографи реєструють точно кожний відтинок життя; кожна подія, новинка є негайно зфотографована в усіх подробицях, які часто навіть не повинні мати місця на плівці.

І на жаль, на цій фотоманії терплять не лише президенти чи демонстранти, а і всі приватні особи. Кожна імпреза родинного чи публічного характеру тепер обов'язково мусить бути утривалена на плівці. Вінчання уже давно перестало бути зворушливим родинним святом, адже в церкві завжди бачимо десятки аматорів і професійних фотографів, які точно реєструють кожний рух, кожний усміх. Це саме повторяється на христинах, заручинах чи похоронах. Здається вже немає можливости на приватне переживання, перед гострим світлом прожектора не можна нічого закрити.

І так ми всі, не лише президенти, стали поневолі гіршими або кращими акторами, піддаючись всеціло оцій фатальній фотоманії.

О-КА

ЯК ПОВІДОМИЛА ГАЗЕТА „Ізвєстія", пізно увечорі, 11-го липня, сильний вибух стався на околиці міста Альметьєвська у Татарській АССР. Повністю була знищена одна із технічних споруд ґазопереробної фабрики. В результаті вибуху спалахнула пожежа, яку вдалося загасити лише перед полуднем наступного дня. Чотири особи загинули, шестеро потрапили до лікарні. Як повідомив перший заступник міністра нафтової і газової промисловости СССР В. Філановський-Зеньков, на місце катастрофи прибула комісія, що розслідує її причину.

ДОРОГІ БАТЬКИ!
ПОСИЛАЙТЕ ВАШИХ ДІТЕЙ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ! УКРАЇНА НЕ МОЖЕ ВТРАЧАТИ СВОЇХ РІДНИХ ДІТЕЙ! БЕЗ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ, МОЛИТВИ, КНИЖКИ, ЖУРНАЛУ, МУЗИКИ, ПІСНІ — НЕ БУДЕ Й УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ.

Павло Мовчан

МОВА — ЯВИЩЕ КОСМІЧНЕ...

IV.

Перекидання, призначення, відрядження робітничих і селянських мас, що відбувається й досі за програмою Троцького, виголошено ще на IX з'їзді РКП(б), в різні регіони країни потрібно негайно припинити. Адже ці немов би універсальні методи, запозичені з „казарменого комунізму", надто дорого обходяться і державі і кожному народові. При щорічному майже мільйонному перетокові з республіки і в республіки ми ніколи на Україні не розв'яжемо житлової проблеми.

Проблема масової міґрації надто серйозна аби нею нехтувати. Але чи бралась коли до уваги кожна значуща демографічна проблема? Адже було надзавдання — витворення нового субстрату: совєтської людини. Тут не до рахунків. Не до рахунків було ані цареві Івану III, який переслав на Московщину з Новгородської республіки більше семи тисяч вільних громадян, вигубивши решту в Ільмень-озері. Так чинив Петро I, який загнав у чухонські болота тисячі козаків, так робила Катерина II, яка заселила українські землі німцями-колоністами, сербами, жидами, люпованами-старообрядцями... Цю традицію переселень підхопив і Столипін, з ініціятиви якого величезні селянські маси з України перекочували від Кушки до Тихого океану. Цю „добру" традицію підхопив і новий імператор Й. Сталін. Калмики, балкарці, чеченоінгуші, карачаєвці, кримчаки, німці Півдня України й Поволжжя були захоплені вихром нового „етногенезу"... З матеріялів XX з'їзду відомо, що і на українців чекала така ж доля... Не збулося через багатомільйонність нашу... Ось тоді й запустили в хід отой механізм повільного переномповування населення з республіки через різні найми, вербовки, призначення, оргнабори, комсомольські ешельони і т.п. акції.

Ці міґраційні потоки вимивають з державної скарбниці мільярди карбованців, але краю їм немає. Наша мовна і культурна ситуація у великій мірі зумовлена саме цією міґраційною політикою. В багатьох містах і містечках доводиться відкривати нові школи російські через приплив іншомовної робочої сили та фахівців. Так ніби бракує і своїх фахівців і своїх робітників. Ось, наприклад, у місті Переяславі-Хмельницькому на новозбудований завод „Точмаш" оселилося сотні робітників та інженерів з центральних областей Росії. Ця тенденція „механічного змішування" народів дуже давня, як ми знаємо. Але що змушує переїздити з Тули чи Рязані цілі сім'ї, яким доводиться спершу нелегко на нових місцях осідків. То що ж є причиною цих перетоків?

Є кілька видів міґрації: примітивна, вимушена, вільна, ланцюгова... Так ось, у нас за цією клясифікацією найпоширеніша саме перша: примітивна, що зумовлена не притягальними факторами, а факторами виштовхувальними. Житлові умови на батьківщині значно гірші аніж на інших землях. Міт про українські достатки безперечно також спрацьовує. Застосовувана досі „політика зближення народів" враховує ці два моменти, до яких треба долучити ще брак робочих місць за попереднім місцеперебуванням. Якщо взяти до уваги зруйновану в російському селі інфраструктуру, обмаль продуктів харчування та і взагалі нижчий життєвий рівень аніж в більшості республік Союзу, то можна запідозрити, що ця тенденція до руйнації, обезлюднення російського села була свідомою, запрограмованою. Тому й не дивно, що від Володимирської области аж до Тюменської пронісся смерч, який спустошив російські села й хутори. Вся маса неселення пересунулась і на Захід і на Південь. І не дивно, що в нашій республіці такий великий відсоток російського населення. Не російськомовного, а саме російського... Значить, цій проблемі „міґраційних завихрень" не зарадити лише республіканськими заходами. Тут потрібні загальнодержавні зусилля відновлення усіх інфраструктур, що були порушені наслідок здійснення програми Троцького по мілітаризації праці.

Сьогоднішній міґрант, який залишає Україну чи Росію, їде не від явного примусу, він їде за щастям. Він приїздить як кажуть естонці, не до нас, а „шукати щастя"... Ми тут йому лише на заваді з нашими національними проблемами. Якщо йому добре, то начхать на всі ваші соціокультурні біди, якщо йому зле, то ви певним чином також причетні до його справ. Міґраційна політика, як бачимо стимулює егоїстичні інтереси переселенців. Етнічні відмінності в обох випадках є подразником і для переселенця і для аборигена. І вони за таких умов не сприяють консолідації населення, а лише сприяють загальній атмосфері байдужости до соціяльних та політичних проблем в тій чи іншій республіці. А при проритетності саме „інтернаціональної" мови, себто російської, відбувається вельми активна денаціоналізація, що в свою чергу за ланцюговою реакцією призводить і до аморалізації обох складових населення. Уніфікація людських устремлінь, розбещуючий конформізм призвела до кручущого егоцентризму суспільства, для якого майбутнє — це омана, це пропагандистські штучки. Є лише тепер. Тому і хапай, греби, бери, діли... Цьогохвилинні групові інтереси стали домінуючими. Брак особистої і державної моралі при споживацькому егоїзмі стали причинниками все більш зростаючої кримінальности. Внутрішня спустошеність, бездуховність, відсутність моральних чинників супроводжуються безвідповідальністю. І в основі всього лежить загальний нігілізм, складовою якої є і нігілізм національний. Відчуженість стала тотальною: і від пам'яті, від землі, від мови, від звичаїв, від знарядь праці, від культури, від сімейних обов'язків, і від... Та їх стільки ж рівно скільки життєвих проблем... Що можна протиставити руйнівним тенденціям сучасного життя, чим протидіяти?

Я певен, що необхідно позбутися комплексу „імперської свідомости"! Все те, що сприяло відчуженню, і є складовими імперської свідомости. І шовінізм, і звер-

(Закінчення на стор. 3)

Місток...

(Закінчення зі стор. 2)

ди тим самим шляхом і повернувся домів.

Після випадку

Тільки двічі появився Едвард публічно. Перший раз — на похорони, а другий — на суд. Проте, до Гаєнісу, наче до Мекки, напливали приятелі, співпрацівники та інші знатні особи, як Мек Намара, Смит, Серенсен, Салінджер і між ними постала різниця думок, що в даному випадку зробити. Одні із розчаруванням від'їхали. Це ті, що вимагали швидкої реакції Едварда, із промовою. Інші радили вичекати на принагідний момент і тоді вдарити та розвіяти всі сумніви.

Промова Кеннеді

Врешті, коли була усталена дата вироку, Едвард замовив одну із телевізійних стацій того ж дня на год. 7:30 вечора. Його промову, на поверх три сторінки, ми скоротили і передаємо її:

„Я попросив, щоб виступити на телевізійній станції, аж після судової розправи із зрозумілих причин. Як і кожного, так і цього року в Едґартавні, відбувається регата, на яку я запросив гурт знайомих та секретарок, які працювали у виборчих кампаніях моїх старших братів. Між ними була також Мері Джо Копекні, секретарка мого брата Роберта.

Не відповідає правді, що між моїми гістьми відбувались неморальні взаємини, або що я був п'яний. Моя дружина не взяла участи, тому що була хвора.

Я керував автом, в якому була Мері Джо із наміром продістатись на другий берег. Цей шлях був невідомий для мене, неосвітлений і моє авто з'їхало із містка та впало у воду. Я відчував, що вода напливає до моїх легенів, але якось вспів виковзнутися з авта. Опісля, я повторно поринав, щоб врятувати Мері Джо, але без успіху.

Я повернувся до вілли, Маркгем та Гарган всіли в авто і пробували поринати, але так їх, як і мене, течія зіштовхували у протилежному напрямі.

Вони підвезли мене до порону. Я зараз скочив у воду, переплив затоку, говорив із кимсь коло 2-ої години, а потім знепритомнів у моїй кімнаті. Аж над ранком прибудився та зголосив випадок поліції.

Деякі із мешканців цього стейту ставлять питання моєї резиґнації. Я неодноразово звертався до вас за порадою, це саме роблю і тепер. Але остаточне рішення — буде моє, бо я бажаю вглянути у власну душу. Сподіваюсь, що зможу призабути цей нещасливий випадок та що зможу віддати мої услуги і надалі, так як це я робив дотепер.

Реакція на промову

Спонтанним вибухом довір'я та заохоченням Кеннеді до його дальшої праці обізвалась громадськість після його промови та більшість преси прийняла прихильно його вияснення. Тисячі телеграм та листів напливали до Гаєнісу, так що поштовий уряд примушений був винайняти вантажне авто.

Але невдовзі буря вщухла і чимраз голосніше почали пробиватись критичні голоси. Так „Ню Йорк Таймс", „Нюз енд Ворлд Ріпорт" та „Чикаго Дейлі Нюз" вислала Едвардові запитники, на який він, не відповів. Тоді почали зроджуватися сумніви щодо твердження Е. Кеннеді.

Але найсуворіша критика проявилась з місця, де стався випадок, з Едгартавну. Були такі відгуки: „Тут люди знають місток Дайк, годі їх дурити. Кожному було ясно, що він брехав, та прикривав щось, чи не гірше".

Міркування Джека Олсена

Під мікроскопічну аналізу взяв Олсен писемну заяву, телевізійну промову та потягнення Кеннеді і прийшов до переконання, що вони неконсеквентні, деякі навіть противорічать собі. Едвард був пільотом літаків, добрим водієм моторових човнів та авт і за двадцять літ ніхто не з'їхав із містка, тільки Едвард? Трудно повірити в це, як і поголоски що він був п'яний, бо раніше ніхто його не бачив в цьому стані.

Опинившись о 1-ій годині, у сліпій закутині, Е. Кеннеді в побоюванні, щоб поліцист не побачив його, одруженого із дівчиною в авті, вискочив з нього, а Мері Джо тільки 5'2 ростом, не підсунувши сидження великого „Олдсмовілу", не могла досягнути педалу гальми і, не бачивши шляху перед собою, з'їхала із містка.

Едвард вернувся до вілли, тоді він із Маркгемом та Гарганом всіли в авто та шукали за Мері Джо, а не знайшовши, подумали, що вона десь застрягла в піску, і приїхали до порону. Едвард переплив затоку і саме о год. 2:25, стрінувши співвласника готелю, пішов спати. Пробудившись та довідавшись про перевернене авто, зголосив випадок на поліцію.

Отже, згідно з Олсеном, Едвард не був в авті як воно впало у воду, то й не зазнав шоку.

Знову в клюбі

Поворот Едварда до Сенату демократи прийняли із ентузіязмом, а також тепло зустрінули республіканці, серед яких він не мав ворогів. Його дружина Джоенн, ніколи не приховувала неохоти до політики. Вони мали троє дітей, при чому один син мав рідкісного рака костей і йому ампутували ногу вище коліна. Джоенн також тричі поронила.

У 1972 році подружжя Копекні, які жили у скромному помешканні у нюджерському стейті, закупили „ранчо" у Ларксвіллі, Па., у горах Пбконо за 75.000 долярів, а вже два роки пізніше почали будувати будинок на Фльориді.

В одному із червневих видань Копекні дали інтерв'ю до „Ледіс Говм Джорнел" в якому сказали що від смерти дочки, вони двічі стрічались із Едвардом і відчувають велике огірчення до нього, та що цих 90.000 дол. що вони отримали від нього — це „горішки". Мері Джо, — сказав батько, — втратила життя надаремно, бо перешкодила Кеннеді стати президентом.

Леслі Ліленд, в 1969 році, голова лави присяжних, завданням якої було прослідити вину Едварда, озвався після 20 літ мовчанки. Він заявив, що всі члени лави були під натиском і їх попереджувано нічого не говорити.

Ліленд у дальшому заявив, що цілий процес був шопкою прикривання Кеннеді вини та що у судівництві є дві мірки справедливости. — одна для багатіїв, а друга для звичайних смертників. Він мовчав, бо боявся. Ця стаття появилась у „Ньюзвік" у червні.

* * *

Остання спроба Едварда Кеннеді засісти на президентське крісло у Білому Домі була у 1976 році, коли він ставив свою кандидатуру поруч Джіммі Картера, та програв. Нема у цьому сумніву, що місток на острові Чампаквіддік відіграв вирішню ролю.

Комісія...

(Закінчення зі стор. 1)

іншої духовно-релігійної літератури перебуває в кінцевій стадії організації. Проводяться переговори про друк великим тиражем Нового Заповіту і Псалтиря, буде перевидано Требник ВПЦРади 1919 року і молитовник для вірних та видано молитовник для священиків. Готове до друку нове видання Закону Божого К. Попів.

Після дискусій ухвалено такі резолюції щодо цих двох головних пунктів порядку денного:

- Учасники нарад вважають радіопередачі в Україну вельмицінними і необхідними, висловлюють признання та подяку тим, що працюють над ними і доручають продовжувати цю благовісницьку працю;
- З огляду на те, що С. Бавнд Брук є духовним і адміністративним центром УПЦеркви, учасники нарад висловлюють принципове побажання — прагнути до перенесення сюди в майбутньому редакції і студії „Голосу УАПЦ";
- Присутні на засіданні схвалюють дотеперішню діяльність для організації висилання в Україну Святого Письма, богослужбових книжок та іншої духовно-релігійної літератури і висловлюють сподівання, що ця програма буде далі поширюватись та збагачуватись новими виданнями;
- Радіопрограми і постачання духовної літератури в Україну — це справи, які заслуговують на всебічну підтримку усієї УПЦеркви. Учасники нарад звертаються до всіх парафій, настоятелів, парафіяльних управ та вірних ставати щедрими жертводавцями на ці шляхетні цілі.
- Беручи до уваги потребу розбудови видавничої діяльности УПЦеркви, присутні на засіданні вважають за необхідне, щоб Комісія зв'язку з Україною плянувала поширити в майбутньому засяг своєї праці і на цю сферу.

Комісія зв'язку з Україною остаточно устійнила свій вклад та функції своїх членів: Святослав Личик— голова, о. Франко Істочин — заступник голови, Юрій Криволап — секретар, Олек сандер Воронин — редактор радіопрограми, Архимандрит Андрій (Партикевич), Юрій Гільтайчук, Валентина Кузьмич і Анатолій Лисий — члени.

Учасники нарад обговорили також цілий ряд актуальних загально-українських проблем. Особливу увагу притягнуло недавнє повідомлення про те, що українці-католики уже почали підготову до надзвичайно широкого відзначення 400-ліття Берестейської унії. Зібрані на поширеному засіданні Комісії зв'язку з Україною ухвалили резолюцію, що відзначення в таких великих маштабах події, яка розбила релігійну єдність українського народу буде шкідливим актом, що приведе до дальшої поляризації Українських Церков та їхніх вірних.

З огляду на те, що 8-го липня минуло 280 років з дня лиховісного для України Полтавського бою, учасники нарад вшанували вставанням і однохвилинною мовчанкою пам'ять великого оборонця і мецената Української Православної Церкви гетьмана Івана Мазепи та українських вояків, що полягли під Полтавою.

Інавґураційний бенкет СКВУ та вручення нагород

Вищезгаданим травневим бенкетом СКВУ започаткував традицію вручення нагород і медалі святого Володимира.

„Медалею святого Володимира відзначується українців та неукраїнців, які своєю діяльністю, як члени державного правління в даній країні нашого поселення, зробили великий та вийнятковий вклад у загальний розвиток та поступ життя громадян їхнього краю, та які також стояли в захисті інтересів української громади, збагачуючи її життя, як співгромадян прибраної батьківщини". (З бенкетової програми).

Вечір міг був бути нудний, втомлюючий, монотонний, подібний до усіх інших вечорів з вечерею, яку назвали „бенкет". Але — не був, хоч зійшлися на ньому не тільки люди, які завжди на все купують квитки. Відновлена заля Культурного Центру на вулиці Кристі, охолоджена, прикрашена китицями живих квітів („вищої кляси", а не „чіп"!), суперобширна, ні у кого не викликала туги за Роял Йорком, чи Гарбор Касел готелями. Всі 640 квитків вступу розійшлися, деякі спонтанно, без прошення, інші з вмовлюванням, але розійшлися. Люди ідеалів, прихильники патріотичної демократії, навіть офіційні усміхачі й потакувачі засіли приязно на кріслах, довкола столів довкола букетів.

Відсутність „почесного" стола, за яким звичайно сидять довгою лавою достойники, мов фігури в музею, звільнила присутніх від помпозного напруження. За кількома круглими столами, уставленими в один ряд під сценою, сиділи члени президії СКВУ, Митрополит Максим Германюк УКЦ (Канада), Митрофорний Протоєрей Федір Легенюк УПЦ (Канада), одержувачі нагород та медалів св. Володимира з родинами, а ввесь „сморгасборд" магістрів, докторів, директорів, редакторів (тих найменше), генеральних керівників, генеральних генералів — був розсіяний по залі.

Адвокат Лідія Нарожняк,

Стоять (зліва) [illegible], д-р О. Киндій, Рой Романов, мгр Ю. Шимко, мгр В. Верига.

керівник вечора, провадила програмою привітно, елегантно, спонтанно і легко. Заки гості з'їли вечерю, і, щоб після вина не попали в обійми Морфея — панна Петруся Чорнописька грала на фортепіяні приємні для слуху твори. Виступ молоденького скрипаля Тараса Криси розділив програму на дві частини. Тарас грав без акомпаньяменту. Бах був би дуже задоволений, що його Ададжіо та Фугу соль мінор Тарас так талановито виконав!

Вступне і головне слово мав новообраний Президент СКВУ Юрій Шимко. Він тільки короткий час президентом (Бог за 6 днів створив світ!), не є старий, як Ніль чи Евфрат (тобто не належить до генерації, яка хоче завжди почути; що місяць зроблений з голубців і вареників) і не погоджується з тими, які всюди, на кожному кроці, повторяють, як відгомін, лиш амінь...амінь...амінь... Він промовець, а не примадонна, Божий дар, а не чародійна формула спонукає його говорити відповідні слова в відповідних місцях. Чи він потрапить хоч трошки зреалізувати мрії української еміграції, об'єднаної під омофором СКВУ — покажуть наступні роки, але вже тепер виявився, як людина, що потрапить наражати себе на критику, небезпеку, праці в різних секторах і на різних позиціях в Онтарійському уряді, вносить балянс і порядок у ситуаціях, які тільки українські емігранти можуть витворити.

Сердечний, щирий, стимулюючий виступ Юрія Шимка відразу надав імпрезі відпружений настрій, стиль і клясу, а його прихильники та опоненти усвідомили, що він не є парафіяльний заспокоювач емоцій обмежених людей, тільки борець за правду і приготований змагатися з консеквенціями.

П'ять нагороджених достойників: міністра закордонних справ Джова Клярка за видатні заслуги у міжнародних справах людських прав, Р. Гнатишина, колишнього міністра юстиції за надзвичайні досягнення в справах справедливости і свободи, Р. Романова, лідера саскачеванської Нової Демократичної Партії і лідера провінційної офіційної опозиції за надзвичайний вклад у парляментарну демократію і конституцію Канади, Михайла Старчевського (Майкл Стар) за заслуги в міністерстві праці і в розвитку соціяльної економії, колишнього міністра Івана Яремка за заслуги в устабілізуванні багатокультурности і громадянства, покійного сенатора Павла Юзика за заслуги в обороні прав меншин, національної і особистої свободи, представляли, кожний індивідуальним стилем і особистим чаром: д-р Д. Ціпивник, колишній посол А. Вітер, посол д-р О. Киндій, автор-журналіст В. Малярик, громадська діячка М. Шкамбара, мгр Уляна Плавущак.

Як додаткову несподіванку відзначено заступника генерального касира, члена Президії СКВУ від заснування — В. Керелюка за його великі заслуги в керуванні фінансовими справами.

Закінчив програму генеральний секретар мгр В. Верига словом про травневу акцію СКВУ та закликом, щоб громада цю акцію спонтанно підтримали.

Віра Ке

Мова...

(Закінчення зі стор. 2)

хність, і нігілізм, і страх, і національне угодівство, і лакейство, і запопадливість, і чинодральство, і кастовість бюрократична, і національний месіянізм, — все це необхідно відкинути, аби повернути людині її гідність, її повноту життєву. А вона можлива лише при відсутности перш за все національної ущербности. Імперською свідомістю хворіють не лише ті, хто її запроваджує як імперську політику, а й ті, хто її приймає як єдино вірну і можливу в нашій багатонаціональній державі. У нас є ленінські заповіти, є ленінська національна програма. І реалізувати її необхідно вже сьогодні, роздержавлюючи як народи так і кожного індивідума.

Одержавлювання загальне послабило зв'язки людини не лише з своєю національною культурою, а й призвело до послаблення сімейних зв'язків, до розриву людини з усіма традиційними зв'язками; з надовколишнім світом, з миром, з родом... Імператори усіх мастей завжди намагались перетворити народ у суспільство, індивідуми в громадян, себто слухняних маріонеток. До чого це призвело, ми бачимо тепер... Але що нам пропонують деякі теоретики? Здавалося б, що час сумнівів уже відійшов. Але... Переоцінка цінностей і часом сумнівів. Проте є речі безсумнівні. Як географія, топоміміка, етніка, мова, культура...

У „Московських новостях" від 2-го жовтня ц.р. прочитав статтю співробітника інституту ентографії В. Козлова. Патос її немов би і перебудовчий: навіщо в паспортах славнозвісний п'ятий пункт? На перший погляд питання ніби доречне. Але чому не ставиться під сумнів вся паспортна система і, так званий, паспортний режим в країні? Адже він є продовженням відомих нам політичних обставин. Продовженням загальнодержавного режиму. То чи варто акцентувати увагу на окремих положеннях цього режиму? Хоча цей пункт належить до речей безсумнівних, як безсумнівна приналежність кожного сущого на світі до того чи іншого народу. Не безбатченки ж ми іще? І коли науковець голосно вимагає права на вибір собі національности, то можна лише сплеснути руками від його „перебудовчого ентузіязму": нас уже вибрали наші батьки ким нам народжуватись, чи росіянином, чи українцем, чи евенком... Цікавий пропонується варіянт національного буття: сьогодні я чукча, а за іншого перепису, я вже, скажімо, мансі... Проте, як відомо, з попередніх переписів, нам пропонується вибір вельми обмежений між національністю, до якої ти причетний генетично та соціяльно-політичною своєю причетністю, себто, до росіян. Вибір не природний, а ідеологічний. Нові закони відкриті В. Козловим і є, на його думку, виявом найвищого демократизму. Закон „вільного вибору" можна проєктувати на всю біологію. І ми матимемо не „лисенківщину", а „козловщину". Себто „лисенківщину" навиворіт. Ворони оголошують себе орлами, а горобці солов'ями... Кожен вільний у виборі... Шановний тов. Козлов, будемо послідовними до кінця: давайте боротися і за право вибору місцепроживання, але не лише в межах „непорушного Союзу братерства народів". Хай розширеними будуть наші права на вибір. І, взагалі, я себе б можливо вільніше почував „ромеєм" в IX сторіччі. А що? Вибираю собі і вік і, відповідно, державу...

Проте, чи на радість чи на жаль, — тут кожен вільний у трактуванні, — не ми собі вибираєм батьків, державу, вік і стать... За нас вибір зроблений ще до нас. І ніхто нас не питав, чи хочемо ми народжуватись на світ Божий. І ким ми хочемо народжуватись? Греками, жидами, киргизами?

І тут треба якраз було б замислитись шановному „дослідникові сучасного етногенезу", чому так сталося, що громадяни нашої славної держави дожилися до того ступеня „демократії", коли повинні вибирати собі національність до вподоби? Адже справа вибору зумовлюється відповідними спонуками: внутрішніми чи зовнішніми. Значить людина змушена вибирати. За природних обставин ніхто не повинен клопотатись, хто він є. І так званий п'ятий пункт за нормальних національних взаємовідносин взагалі не береться до уваги. Тут будь „хоч горшком, але в піч не саджай"... Та в тому то й річ, що в піч саме саджають... А чому? Тому, що краще горшком не бути. Краще бути графіном.

Інтернаціоналізм у нас тривалий час витрактовувався, як процес денаціоналізації. А ще точніше, русифікації. Оголошений Сталіном принцип „перший серед рівних" віддав на всіх рівнях перевагу „першим". І, як на мій погляд, „перші" звиклися з ролею своєї „першості". Тому і не дивно, що рецидиви імперської свідомости даються взнаки і донині. Саме в п'ятдесяті роки ставився наголос на „особливому російському характерові", на „всемирной отзывчивости русской души", на „безкорыстливости" і т.п. Проте було б наївним думати, що разом із Сталіном зникли всі рудименти сталінізму. А імперська свідомість, що так уперто прищеплювалась протягом будівництва соціялізму, і особливо, „розвинутого" і є однією із домінант сталі-стеоретипи. Один із таких стеротипів вельми активно впроваджувався в нашу свідомість в посткультівські часи, коли національне підмінювалось геополітичним поняттям „радянський". Цей термін уже згодом лунав як своєрідний пароль, що означав „свій". Світ ділився чітко на „свій" та „чужий"... Але „свій", втрачаючи національні ознаки, набував соціяльних прикмет. Своїми ставали Рашідов з Чурбановим... Ідеологічне розмежування, клясова диференціяція перенесена була і на сферу національну. Російській мові випала в цьому процесові невдячна роля уніфікатора, обезличування. „Своїм" легше можна було стати, втративши національне. Проте справжні „перші" могли будь-коли вказати на твою „другорядність"... Справжня „російськість" — це ніби надійніший. Перевагу віддавали при рівних можливостях та здібностях саме „першому". „Чужий", хто тримався свого, навіть дійсно „російського", був немов неблагонадійним. Ось так еволюціонувала імперська свідомість: національне переросло в суто соціяльне, але забарвлене в густий колір шовіністичности. Ми вже призвичаїлись до нього. І коли скажемо І. Глазунов знову немов про певну перевагу говорить про „всемирную отзывчивость" росіян, ніхто з нас не обурюється. Так само погляд не спотикається на ось таких нісенітницях, які широко тиражуються в центральній пресі: „Хотя в команде есть футболисты нескольких национальностей — руские, украинцы, литовец, белорусс, грузин, — они, не побоюсь такого сравнения, выказали яркие черты характера русского, выразившегося в дружной и мужественной игре".

Скажете, стереотип. Дійсно, він. Симптом імперської свідомости... І не треба дивуватись що його ріжки витикаються звідусюди. Адже інтернаціоналізм у нас діяв на папері, бо коли є перші, то мусять бути і останні. Як я уже відзначив, денаціоналізація замінила інтернаціоналізацію. Націоналізм у нас в країні часто густо був спровокований саме цією політикою денаціоналізації. Це, певним чином, була реакція на вияви відвертого шовінізму. Самозахисна реакція. Я жодного разу не бачив, та й не чув, щоб когось покарали за шовінізм. Шовініст безликий у нас, як і бюрократ. Але він, ми знаємо, є, і позицій своїх не втрачає. Він намагається мімікріювати. Тому й пропонує знайти п'ятий параграф, а не ліквідувати до кореня імперську свідомість, з якою він не тихо, і не мирно дожив до наших днів. І не дивно, що дожив. Режим найбільшого сприяння йому був створений за культівських та посткультівських часів. Чому, цікаво, у В. Козлова, не виникало потреби розібратися, чого це люди змушені зрікатися і рідної мови, і своєї національности? Отут би варто помізкувати людині, фахово зацікавленій в питаннях етногенези. Зрікаються, ясна річ, не від добра.

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями та Знайомими, що дня 16-го липня 1989 р. на 97-му році трудолюбивого життя упокоїлася в Лос Гатос, Каліфорнія

бл. п.

Ольга з Дяковичів Лукачева

(вдова по окружнім судді в Карпатській Україні), народжена в Ярославі 16-го липня 1892 року.

Покійна була вчителькою „Рідної Школи" в Галичині перед Першою світовою війною, опісля в Карпатській Україні, виховницею української гімназії в Чехах в Другій світовій війні.

Брала участь в народньо-освітній праці, в Пласті і в Союзі Українок на рідних землях і на еміґраціях.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

РОДИНА

ПОДЯКА

Дня 28-го квітня 1989 р. відійшов у Вічність з Божої Волі наш Найдорожчий і ніколи Незабутній ЧОЛОВІК, БАТЬКО Й ДІДУСЬ

бл. п.

ПЕТРО КВОЗКО

ПОХОРОН відбувся 1-го травня з української католицької церкви св. Володимира в Гемпстеді, Н Й. на місцевий цвинтар Ґрінфілд.

В сороковий день Його відходу відправлено Святу Службу Божу та поминки.

Цією дорогою складаємо щиру подяку о. парохові Еміліянові Шараневичеві за відвідини Його під час хвороби та слова потіхи та за зворушливу прощальну проповідь в церкві під час похоронної Служби Божої.

Наша сердечна подяка всім, що особисто, чи телефонічно спішили нам з розрадою та так чисельно взяли участь в Панахиді 30-го квітня, щоб віддати останню прислугу Покійному, а п. М. Курчакові за прощальне слово під час Панахиди.

Щиро дякуємо всім, що зложили на Служби Божі за душу Покійного, прислали квіти та переслали нам співчуття, а похоронному заведенню Івана Сенька за взірцеве переведення похорону.

В пам'ять Покійного зібрано 455 дол. на Беатифікаційний Фонд Слуги Божого Андрея Шептицького і цю суму вислано до Постулятури в Римі.

Свої пожертви на цю ціль зложили:

Евгенія Квозко з родиною .... 100 дол.
Іван і Ева Савка .... 100 дол.
Анна Квозко .... 25 дол.
по 20 дол. — Володимир Шпачинський, Микола Курчак;
по 10 дол. — Еміліян Ільницький, Михайло Драбик, Ярослав Копистянський, Ольга Мандибур, Анна Малиняк, Іван Винник, Ева Баранська, Міля Ячуп, Степанія Сагата, Микола Зобків, Степан Феленчак, Роберт Лезер, Василь Захарія, Яким Курчак, Орест Дацків, Степанія Маланчук, Дмитро Жеграй;
по 5 дол. — Анна Андрухів, Ольга Маліґловка, Теодор Барняк, Мирон Мицьо.

Крім цього родина Квозків зложила на пресовий фонд журнала „Патріярхат" 50 дол.

Всім щиро-сердечна наша подяка.

Дружина — ЕВГЕНІЯ
Син — ЗЕНОН з родиною

Учні „Рідної Школи" відвідали УНІГУ

В суботу, 10-го червня ц. р., до Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету (УНІГУ) загостила група учнів „Рідної Школи" з Гартфорду, Конн. Вони приїхали на свою шкільну прогульку до Бостону та зайшли до УНІГУ щоб познайомитись з цією установою.

Цю групу біля 30 учнів, учителів та батьків зорганізував Євген Бабій. Їх привітали співробітник і працівники УНІГУ й ФКУ, д-р Юрій Гаєцький, Маріяна Гринда та Ілля Лабунька, легкою перекускою і перевели з ними коротку гутірку. Вони пояснили учням завдання УНІГУ, оповіли про наукову працю в Інституті, про Літню Школу українїстики, дали інформаційну туру приміщення, де гості оглянули бібліотеку й мали змогу купити деякі видання.

Учні цікавилися програмами і напевно дехто з них в майбутньому приїде на українські курси в Літній школі, а може навіть колись студіюватиме українські дисципліни в програмі Гарварду. Таке нав'язування контактів дуже корисне, бо доказує учням суботніх шкіл, що їхня наука має практичне застосування і що можливо зробити кар'єру навіть з українознавчих дисциплін в Америці. Можливість побачити, що українські предмети розгортаються поруч інших дисциплін у престижевому американському університеті дає учням велику дозу самопевности та додає поваги в щоденнім відношенні до українських справ.

Такі прогульки приносять великі відсотки в майбутньому й надіємось, що це буде початком таких щорічних приїздів учнів „Рідної Школи" до УНІГУ, хоч би з тих шкіл, які знаходяться в сусідніх стейтах. Це легко поєднати з туристичними відвідинами історичних пам'яток Бостону й околиці, де є багато об'єктів з часів американської революції та колоніяльного періоду американської історії.

ФКУ

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твердовський

УСВТ „Ч. Січ" — Юніон „Ленцерс" СК 1:1

Цими футбольними змаганнями, що відбулися у п'ятницю, 14-го липня, „Ч. Січ" розпочала традиційний літній турнір, що його в цьому році спонзорує західньонімецька фірма „Гакер-Пшор". В турнірі бере участь 8 чолових дружин чотирьох футбольних ліг Ню Джерзі. На початку змагання проходять круговою системою в двох рівнорядних підгрупах, після яких відбудуться фінальні зустрічі дружин, що займуть кращі місця у підгрупах. У підгрупі „А" виступають: „Ч. Січ", Юніон „Ленцерс", Кляркставн СК і „Байрадінос". В підгрупі „Б": Юніон Кавнті СК, „Академіко" СК, Керні Скатс і Юніон Ленцерс „Б". В першій рунді змагань „Юніон Ленцерс „Б" перемогли „Академіко" — 2:0, „Байрадінос" — Кляркставн — 2:0, Скатс — Юніон Кавнті — 3:0.

В своїй першій зустрічі „Січовики" були рівнорядними суперниками господарів, вели 1:0 і мали добру можливість вийти переможцями, одначе завдяки помилкам оборонців німці зуміли вирівняти вислід 1:1 нецілих дві хвилини перед фінальним свистком.

Склад „Ч. Січі" в цій зустрічі: Хамуляк, Науменко, Куцина, Чижович, мол., Брієнза, Мальоні, Джонс, І. Чижович, Мелет, І. Наполі, Ф. Наполі, Сергіїв, Стуварт, Вітерій.

ВІСТКИ З УКРАЇНИ

Дніпропетровське „Дніпро" здобуло чашу СССР

Українські футболісти з Дніпропетровського „Дніпра", які в минулому році здобули звання чемпіонів імперії, далі тримають високо прапор українського футболу в СССР, здобувши престижеву чашу і право брати участь в іграх за чашу Европи. Фінальна зустріч за цю чашу, як звичайно, відбулася в столиці імперії Москві і не зважаючи на цю несправелливу обставину (звичайно в інших країнах фінали проходяться на невтральному стадіоні), українські футболісти перемогли місцевий клюб „Торпедо" 1:0. В минулому році цю чашу здобув інший український клюб — харківські „Металіт". Отже українські симпатики футболу в ЗСА вітатимуть „Дніпро" 25-го серпня ц.р. у Філядельфії не тільки як минулорічного чемпіона вищої ліги імперії, але і як власника чаші СССР в 1989 році.

Українські симпатики „Дніпра" з одним із багатьох транспарантів на Центральному стадіоні в Москві в часі фінальних змагань за чашу СССР 25-го червня ц.р. Зліва капітан української дружини Антін Шох з чашею в руках. Антін здобув переможного голя.

Розпадається НОК СССР

Вже десятиліттями російські імперіялісти дурять ввесь спортовий світ своїм так званим „Національним Олімпійським Комітетом", завдяки якому червона Росія під маскою СССР здобуває великі подвиги на світовій Олімпіяді, що їх у великій більшості вносять спортовці поневолених народів. На жаль, спортові діячі вільного світу чомусь не звертають уваги на цю ненормальність. Наївно і згідно з бажанням російських спортових „спеців" ці здобутки спортовців неросіян західня преса і спортові діячі приписували на конто Росії, адже для них СССР — це Росія...

У київській „Спортивній газеті" 6-го липня ц.р. появилося інтерв'ю, що його провів кореспондент Г. Абрам'ян з визначним чиновником від спорту імперії — С. Гуськовим. В інтерв'ю під заголовком „НОК на порозі перемін" говориться про кризу, що заіснувала в „НОК", як виглядає, внаслідок явних домагань спортовців усіх республік виступати на світових Олімпіядах самостійно. І знову в цій ділянці перед ведуть народи Прибалтики. Ось один із запитів та відповідь в цьому інтерв'ю, які не потребують коментарів:

Абрам'ян: Яка позиція специялістів з Прибалтики?

Гуськов: Вчений з латвійського державного інституту фізичної культури А. Вайдерс, наприклад, нагошував на необхідності радикальних змін у олімпійському русі в країні, розділенні (на управлінській основі) великого та масового спорту. Як варіянт розв'язання цього питання — поновлення діяльності національних олімпійських комітетів у прибалтійських республіках, визнання їх МОКом, виступи самостійними командами на Олімпіядах. На його думку, така форма участі латвійських спортовців на Іграх дала б потужний імпульс розвиткові спорту в республіці, піднесла національну свідомість і престиж Латвії в світі.

Абрам'ян: Чи не здасться вам постановка цього питання дещо несподіваною?

Гуськов: Знаєте, завершення виступу Вайдерса звучало так: „Сильний Радянський Союз можливий тільки при наявності сильних радянських республік". Напрошується висновок, якою ж сильною здатна бути олімпійська команда СССР за умови самостійних виступів союзних республік? Як бачимо, і в спорті теорія сьогодні відстає багато в чому від практики...

Цю дуже болючу для російських імперіялістів справу вперше офіційно обговорювали в другій половині травня ц.р. в Ризі на науковому симпозіюмі, який мав назву „Міжнародний олімпійський рух: проблеми та тенденції розвитку на сучасному етапі".

(от)

До спортовців, їх родин та до любителів спорту

Вже від довшого часу збираю дані про канадських спортовців українського походження і українські спортові клюби в Канаді. Пляную видати книжку під заголовком „Юкренієн Кенедієнс енд Спорт 1891 - 1991".

Мета книжки — задокументувати великий вклад і успіх українців та наших клюбів у канадському спорті. Книжка появиться при кінці 1990 року, напередодні відзначення 100-ліття поселення українців у Канаді.

В першу чергу мене цікавлять змагуни, тренери, судді чи адміністратори, які займали провідні місця в канадському спорті, репрезентували Канаду в міжнародних змаганнях, виступали на олімпіядах, світових першостях, в комонвелтських іграх і т.п., а також ті, які змагалися в професійних клюбах Канади чи інших країн.

У книжку хочу включити історію українських спортових клюбів, товариств та ліг. Унікальна праця наших спортових клюбів повинна увійти в історію спорту.

Моїм бажанням є не поминути ні одного українського спортовця Канади, що підлягає вищеподаним вимогам. Також не хочу пропустити ні одного клюбу, щоб їхні осяги та імена збереглися назавжди у всеканадській спортовій літературі.

Звертаюся до всіх колишніх та теперішніх спортовців, які відзначилися в канадському спорті: прошу надсилати українською або англійською мовою на подану адресу. Рівночасно прошу родини, дітей та всіх, хто знає про спортовців, які відповідають вимогам, дати мені знати, щоб були включені в цю книжку. Якщо ви організували або провадили український спортовий клюб, прошу також зголоситися.

З огляду на обмежений час, прошу якнайскорше відписати на адресу: K.W. Sokolyk, 50 Delaware Avenue, Toronto, Ontario, M6H 2S7.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ДАНИЛО А. СВАНТКО, член УНС Відд. 120-го ім. св. Миколая в Аликвіппа, Па., помер 6-го червня 1989 року на 36-му році життя. Нар. 25-го вересня 1952 року в Аликвіппа, Па. Членом УНС став 1966 року. Залишив у смутку дружину Марґариту, маму Джін, двох братів Марка і Данила та бабцю Теодору Русінко. Похорон відбувся 10-го червня 1989 року на цвинтарі Вудленд в Аликвіппа, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Є. Матіяш, секр.

КАТЕРИНА ТОМКО, член УНС Відд. 137-го ім. Богдана Хмельницького в Вест Істоні, Па., померла 15-го червня 1989 року на 80-му році життя. Нар. 23-го березня 1909 року в Австрії. Членом УНС стала 1926 року. Залишила у смутку сина Юрія мол., дочок Елізабет Мінео і Ширлі Шифілд, дві сестри — Гелен Сабатіне анд Джулію Колнос, семеро внуків і вісім правнуків. Похорон відбувся 17-го червня 1989 року на цвинтарі Нортгемптон Меморіял Шрайн в Істон, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Стефан Колодруб, серкр.

ВОЛОДИМИР БЛАШКІВ, член УНС Відд. 290-го Т-ва ім. Неп. Зач. Преч. Діви Марії в Балтиморі, Мд., помер 17-го червня 1989 року на 77-му році життя. Народився 1912 року в селі Попелі, Борислав, Україна. Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку дружину Анну, доньку Віру Білан з мужем Мироном і родиною в Україні, сина Ярослава з дружиною Стефою і Родиною в Україні,, сина Ігора, сина Данила з дружиною Дарцею, шваґерку Марію Зубко з мужем, сватів Михайла і Анну Захарко і кузена в Канаді. Похорон відбувся 20-го червня 1989 року на укр. кат. цвинтарі св. Михаїла в Балтиморі, Мд

Вічна Йому Пам'ять!

Михайло Хома, секр.

ПЕРЛЬ ҐЕНУК, член УНС Відд. 125-го ім. Благовіщення Пр. Діви Марії в Чикаго, Ілл., померла 13-го червня 1989 року на 86-му році життя. Нар. 7-го листопада 1902 року в Новому Селі, Україна. Членом УНС стала 1939 року. Залишила у смутку дочку Стеллу Деніс з мужем Михайлом і Ольгу Пірс з мужем Александром, внучку Шерон, правнуків Майка і Голлі і брата Геррі Мікулу в Канаді. Похорон відбувся 16-го червня 1989 року на цвинтарі св. Миколая в Чикаго, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!

Гльорія Пашин, секр.